

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเงินเรือพาณิชย์กับเศรษฐกิจไทย พ.ศ. 2398 - 2468

ชื่อ นางสาวพจนนา เหลืองอรุณ

ภาควิชา ประวัติศาสตร์

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับกิจการเดินเรือพาณิชย์ของไทยใน
ระยะหลังสนธิสัญญาบาวริง (พ.ศ. 2398 - 2468) ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพ บทบาท
และการดำเนินกิจการเดินเรือพาณิชย์ของไทยว่าอยู่ในลักษณะใด มีบทบาทมากน้อยเพียงใด
ในการค้าระหว่างประเทศ และมีผลต่อเศรษฐกิจของชาติอย่างไรบ้าง ในช่วงระยะเวลา
ดังกล่าว พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้ไทยไม่อาจมีความเติบโตในกองเรือพาณิชย์
ของชาติขึ้นได้ ทั้งยังได้ศึกษาถึงการเดินเรือค้าทางทะเลของไทยในอดีตไว้ด้วย เพื่อให้
ทราบประวัติความเป็นมา อันจะนำไปสู่ความเข้าใจสภาพการณ์ต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่
ศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงในกิจการเดินเรือพาณิชย์ของไทยอย่างมาก
ภายหลังการเปิดประเทศท่าการค้าเสรี และการยกเลิกการเดินเรือค้าของหลวง กองเรือ
พาณิชย์ของไทยได้ลดความสำคัญและปริมาณลงเป็นลำดับ และเกิดการระงับงันทันทีที่เผชิญกับ
การแข่งขันจากบริษัทเดินเรือพาณิชย์ของตะวันตกที่เข้ามาแสวงหาประโยชน์ในไทยอย่าง
กว้างขวางและจริงจังมากขึ้น ความเจริญรุ่งเรืองในการเดินเรือค้าทางทะเลแต่อดีตไม่มี
ผลให้กิจการเดินเรือพาณิชย์ของไทยก้าวหน้าขึ้นแต่อย่างใดภายใต้สภาวะการณณะนั้น เนื่อง
จากลักษณะการเดินเรือของคนไทยยังคงใช้กำปั่นใบเป็นพาหนะในการขนส่งสินค้าขณะที่ชาว
ตะวันตกหันมาใช้เรือกลไฟที่มีประสิทธิภาพในการเดินเรือและการบรรทุกสูงกว่าจึงทำให้เป็น
ที่นิยมของผู้ใช้บริการอย่างมาก แม้จะได้มีการพัฒนาการเดินเรือพาณิชย์แห่งชาติขึ้นในระยะหลัง
สงครามโลกครั้งที่ 1 ด้วยเรือที่ยืมได้จากเยอรมนีจัดตั้งเป็นบริษัทพาณิชย์นาวีสยามขึ้น (พ.ศ.

2461 - 2468) แยกกองเรือพาณิชย์ไทยประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาอันสั้น ต่อมาเมื่อบริษัทเผชิญกับการแข่งขันของกองเรือพาณิชย์ชาติตะวันตกที่ฟื้นตัวขึ้นมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ประกอบกับบริษัทต้องประสบปัญหาการมีเรือสินค้าที่ไม่เหมาะสม การขาดความรู้และความกว้างขวางในธุรกิจการเดินเรือพาณิชย์ของผู้บริหาร ทำให้บริษัทหาสินค้าบรรทุกไม่ได้ และต้องประสบการขาดทุนอย่างมากจนต้องเลิกกิจการไปในที่สุด

กิจการเดินเรือพาณิชย์ของไทยไม่อาจอำนวยความสะดวกการค้าระหว่างประเทศได้ เป็นผลให้ไทยไม่ได้รับประโยชน์จากการค้าระหว่างประเทศเท่าที่ควร และไม่ก่อให้เกิดกำลังอำนาจทางเศรษฐกิจแก่ประเทศ และพบว่าความไม่พัฒนาในกิจการเดินเรือพาณิชย์ของไทยเป็นผลมาจากการขาดกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจในกิจการเดินเรือพาณิชย์ ทั้งยังขาดเงินทุน และกำลังสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างจริงจัง

การเดินเรือพาณิชย์ของไทยจึงไม่อยู่ในสภาพที่น่าพึงพอใจเลย และเป็นสาเหตุที่ทำให้การค้าระหว่างประเทศของไทยต้องผูกพันการขนส่งสินค้ากับบริษัทเดินเรือต่างชาตินับแต่บัดนั้นมา แม้รัฐบาลจะริ่ฟื้นให้มีการจัดตั้งกองเรือพาณิชย์แห่งชาติขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ในพ.ศ. 2483 แต่ปัญหาเดิมก็ยังคงค้างอยู่จึงนำที่รัฐบาลจะหยิบยกปัญหาเหล่านี้ขึ้นมาพิจารณาและหาทางแก้ไขโดยเร็ว

Thesis Title Commercial Shipping and Thai Economy 1855 - 1925 A.D.
Name Miss Photjana Luang-aroon
Department History
Academic Year 1980

ABSTRACT

The aim of this thesis is to study the Thai commercial shipping in the period after Bowring' Treaty, during 1855 - 1925 A.D. in order to understand its nature and its effect on the Thai foreign commerce and Thai economy and to analyse the reasons for its failure. The research is also aimed to study the former maritime trade history so that it will lead to the understanding of the general conditions existed at that time.

The researcher discovered that there was a big change in the Thai commercial shipping after the opening up of liberalized trade and the cessation of the state maritime trade. Thai commercial fleet gradually decreased in importance and volume, and finally stagnated when it was confronted with competition from western shipping companies seriously expanded their operations to Thailand. The West operated the more efficient steamships rather than the traditional old sailing ships and square rigged vessels used by Thai shipowners. This was the major reason of declining business.

After World War I, There was an attempt to redevelop the Thai commercial shipping by establishing the Siamese Shipping Company (1918 - 1925) that was largely due to the utilization of the seized German ships, but the successful operation fo the Company was brief and short - lived when the West resumed its operation. The company was eventually closed down because of great losses mainly due to unfitted cargo vessels, lack of commercial shipping knowledge and management, and increases competition from western shipping recovered after the war.

The Thai commercial shipping bussiness could not benefit from its international trade. Accordingly it received no profit, it lacked both knowledgeable people in the field and the government supports. It then remained in an unsatisfactory condition which left the country to depend solely on the foreign shipping since then. In spite of the fact that the Government had tried to set it up again in 1940 A.D., the old problems still remain unsolved, apparently up to the present time. Its is suggested that the Government should raise it up again and thoroughly find the solution for the future.